

Ναπολέων Βοναπάρτης
Ο αυτοκράτορας της Γαλλίας
Μανώλης Γιορταμάκης
Τ'1 Τυμνασιού

Λίγα λόγια για τον Ναπολέοντα

Ο Ναπολέων Βοναπάρτης (Ναπολέον Βοναρarte, 15 Αυγούστου 1769 — 5 Μαΐου 1821) ήταν Γάλλος στρατηγός και Αυτοκράτορας της Γαλλίας (ως Ναπολέων Α') επικληθείς Μέγας. Θεωρείται στρατηγική και κυβερνητική μεγαλοφυΐα, ιδρυτής Βασιλικής δυναστείας, (Βασιλικού Οίκου), καταλύτης αλλά και θεμελιωτής ευρωπαϊκών Βασιλείων και Χωρών στα οποία και άφησε βαθιά χαραγμένη τη σφραγίδα της προσωπικότητάς του.

- Γεννήθηκε στην πόλη Αιάκειο της Κορσικής, μόλις ένα χρόνο αφού η κυριαρχία του νησιού μεταβιβάστηκε από τη Δημοκρατία της Γένοβας στη Γαλλία. Ο πατέρας του Κάρλος Βοναπάρτης καταγόταν από την Τοσκάνη και ανήκε στα χαμηλότερα στρώματα της αριστοκρατίας. Η μητέρα του, Λετίτσια Ραμολίνο, καταγόταν επίσης από οικογένεια ευγενών. Ο πατέρας της ήταν διοικητής της φρουράς του Αζαξιό και αργότερα Γενικός Επιτηρητής Οδών και Γεφυρών στην Κορσική.

- Τελείωσε την Ανωτάτη Ακαδημία Πολέμου στο Παρίσι σε ηλικία μόλις 20 ετών το 1789, λίγο πριν την έκρηξη της Γαλλικής Επανάστασης. Αρχικά η στάση του απέναντί της ήταν σχετικά αδιάφορη. Επειδή ήταν μικρός και μη Γάλλος αριστοκράτης, δεν είχε ελπίδες να εξελιχθεί ιεραρχικά και να διακριθεί εκτός και αν λόγω των ρευστών περιστάσεων περίμενε και αξιοποιούσε τις κατάλληλες ευκαιρίες.

- Το 1793, οι γνωριμίες του εξασφάλισαν την προαγωγή στο βαθμό του λοχαγού και την τοποθέτηση στο επιτελείο των δυνάμεων που πολιορκούσαν τον λιμένα της Τουλόν. Η πόλη είχε καταληφθεί από τους Βρετανούς που υποστηρίχθηκαν από την ισχυρότερη κοινότητα των μοναρχικών. Σύντομα από εύνοια της τύχης βρέθηκε διοικητής του πυροβολικού και προήχθη "προσωρινά" δυο βαθμούς. Όταν τελικά υιοθετήθηκε το σχέδιο του για την κατάληψη κρίσιμων εχθρικών θέσεων, η πόλη έπεσε. Προήχθη σε ταξίαρχο και για μεγάλο διάστημα το όνομά του ακουγόταν παντού. Τρήγορα ξεχάστηκε. Κατά την περίοδο της Τρομοκρατίας διέπρεψε ως ένα από τα "πρωτοπαλίκαρα" του Φοβεσπιέρου προπηλακίζοντας αντιπάλους του τελευταίου. Δεν εξασφάλισε όμως θέση σε κάποιο από τα πέντε μέτωπα ενώ αρνήθηκε να πολεμήσει τους βασιλόφρονες αντεπαναστάτες της Βαντέ. Μετά την πτώση του Φοβεσπιέρου βρέθηκε στη φυλακή αλλά οι "προστάτες" του τον γλίτωσαν. Διορίστηκε μάλιστα στο πυροβολικό της μικρής φρουράς του Παρισιού.

- Πραγματικά όμως αναδείχθηκε σε εθνικό ήρωα, όταν το βράδυ της 20ής Οκτωβρίου 1795 απέκρουσε τον βασιλικό όχλο ο οποίος επιτέθηκε στο κτίριο της Εθνοσυνέλευσης. Ήταν ο πρώτος που έπληξε όχλο πολιτών με κανόνια(!) για να τους διαλύσει. Στα μάτια όμως πολλών είχε σώσει την οργανωμένη Επανάσταση και την Πρώτη Δημοκρατία από την αναρχία. Προήχθη σε πλήρη στρατηγό και διορίστηκε αρχιστράτηγος Εσωτερικού. Από αυτή τη θέση προώθησε την λογιστική υποστήριξη των μετώπων ενώ κατέστρωσε αποτελεσματικά σχέδια για το αντάρτικο της Βανδέας, τα οποία εκτέλεσαν

άλλοι

- Τον Μάρτιο του 1796 παντρεύτηκε την Ζοζεφίν (Ιωσηφίνα) ντε Μποαρναί, αριστοκράτισσα με ισχυρές πολιτικές γνωριμίες και υιοθέτησε τα παιδιά της. Τότε διορίστηκε διοικητής των γαλλικών δυνάμεων στο μέτωπο της Ιταλίας. Εκεί έχτισε τον θρόνο του με την πρώτη του αστραπιαία εκστρατεία.

- ❖ Η Εκστρατεία στην Ιταλία: Η πρώτη μεγάλη εκστρατεία του Ναπολέοντα ήταν εναντίον των Αυστριακών, των χειρότερων εχθρών της νέας Γαλλικής Δημοκρατίας. Τους νίκησε πολλές φορές στην Ιταλία.
- ❖ Στην Αίγυπτο: Ο Ναπολέοντας αποβιβάστηκε στην Αίγυπτο που ανήκε στους Άγγλους και τους νίκησε σε μια περίφημη μάχη κοντά στις πυραμίδες της Γκίζας. Λίγο αργότερα όμως οι Άγγλοι κατέστρεψαν τον στόλο του.

Την ίδια ώρα ο από την μοναρχική ακόμα εποχή υπουργός Εξωτερικών, Ταλλεϋράνδος, πρότεινε στον Ναπολέοντα τη μελλοντική του αναρρίχηση στον θρόνο για να πάψει η Γαλλία να βρίσκεται στον στόχο των υπολοίπων βασιλείων της Ευρώπης που φοβόντουσαν πλέον για την επανάληψη του επαναστατικού φαινομένου και στις δικές τους χώρες, ειδικά από μια γειτονική δύναμη που εξακολουθούσε να μην έχει βασιλέα.

Ο Λουσιέν και ο Ταλλεϋράνδος είχαν από κοινού μελετήσει τα σχετικά σχέδια και τελικά ο Ναπολέον πείστηκε ήδη από τότε να αναλάβει τον ρόλο του Αυτοκράτορα της Γαλλίας, παρόλο που οι αρχικές του φιλοδοξίες ήταν μάλλον (αν ήταν αληθινές) πολύ ταπεινότερες - τον ενδιέφερε μόνο μια θέση καθηγητή Μαθηματικών στο πανεπιστήμιο, είχε εξομολογηθεί στον Ταλλεϋράνδο.

Ενδιάμεσα ο Βοναπάρτης είχε ήδη ενισχύσει ξανά τη θέση του. Το 1801 απομάκρυνε τους άλλους δυο -έτσι και αλλιώς σκιώδεις- Υπάτους και με την μεγαλύτερη άνεση αναγορεύτηκε Ισόβιος Ύπατος. Ένα νέο, αυταρχικότερο Σύνταγμα ψηφίστηκε, επίσης, από τους ζωηρότερους και πιο γοητευμένους οπαδούς του.

Από διοικητική άποψη κατάφερε στην αρχή τουλάχιστον της κυβερνητικής του σταδιοδρομίας να επανιδρύσει ουσιαστικά το γαλλικό κράτος. Ενίσχυσε περαιτέρω την εικόνα του επεκτείνοντας τα έργα δημόσιας ωφελείας σε πόλεις και επαρχίες ενώ έκανε την κρατική μηχανή να λειτουργεί αποτελεσματικότερα.

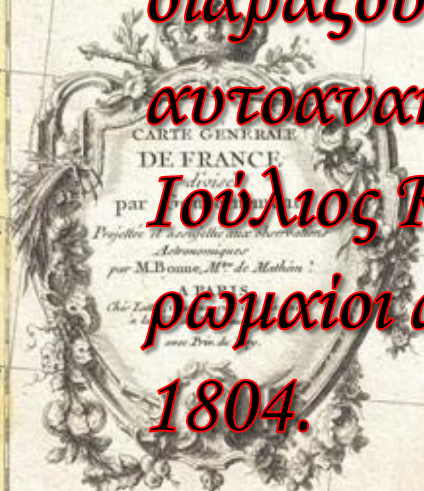
Η πολιτεία πρόνοιας και δικαίου που προσδοκούσε η Επανάσταση απέκτησε μια πρώτη υπόσταση. Η μεταμόρφωση του Γάλλου από υπήκοο σε πολίτη ανταποκρίθηκε περισσότερο στην πραγματικότητα. Και αυτό σε συνθήκες που ουσιαστικές πολιτικές ελευθερίες είχαν καταλυθεί. Η ενίσχυση αυτής της ιδέας δεν υπονομεύτηκε ούτε την περίοδο της Αυτοκρατορίας. Το αστικό έθνος-κράτος είχε πλέον γεννηθεί στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Ο 33χρονος Ύπατος φρόντισε μάλιστα να ομαλοποιήσει τις σχέσεις της Γαλλίας με την Καθολική Εκκλησία με το Κονκορδάτο του 1801. Ο Πάπας αναγνώρισε το νέο επισκοπικό σύστημα στη Γαλλία αφού η τελευταία δεν θα μετέτρεπε τελικά σε κρατική την εθνική Εκκλησία στα αγγλικά πρότυπα. Από την άλλη πνεύμα του Διαφωτισμού και της Επανάστασης "κατεστάλη" στο εσωτερικό της Γαλλίας για να μην προκαλεί πλέον τη Ρώμη της οποίας την διεθνή προστασία αναλάμβανε τώρα ο Ναπολέων αντικαθιστώντας τους Αψβούργους.

MER MEDITERRANÉE

- Για τους υποστηρικτές της Γαλλικής Επανάστασης ο Βρούτος, θετός γιού του δικτάτορα Ιούλιου Καίσαρα και δολοφόνου του, υπήρξε ήρωας, επειδή έδωσε τέλος στην δικτατορία. Η επανάσταση ωστόσο παραχώρησε την εξουσία στον Ναπολέοντα Βοναπάρτη που θαύμαζε τον Καίσαρα. Ο Ναπολέων παρότρυνε τους Γάλλους να διαβάσουν τα έργα του Ιούλιου στα λατινικά και αυτοανακηρύχθηκε δικτάτορας, όπως ακριβώς ο Ιούλιος Καίσαρας και αυτοκράτορας όπως όλοι οι ρωμαίοι αυτοκράτορες (imperator στα λατινικά), το 1804.

Webphoto.ro

Clara Gjosch.
1899.

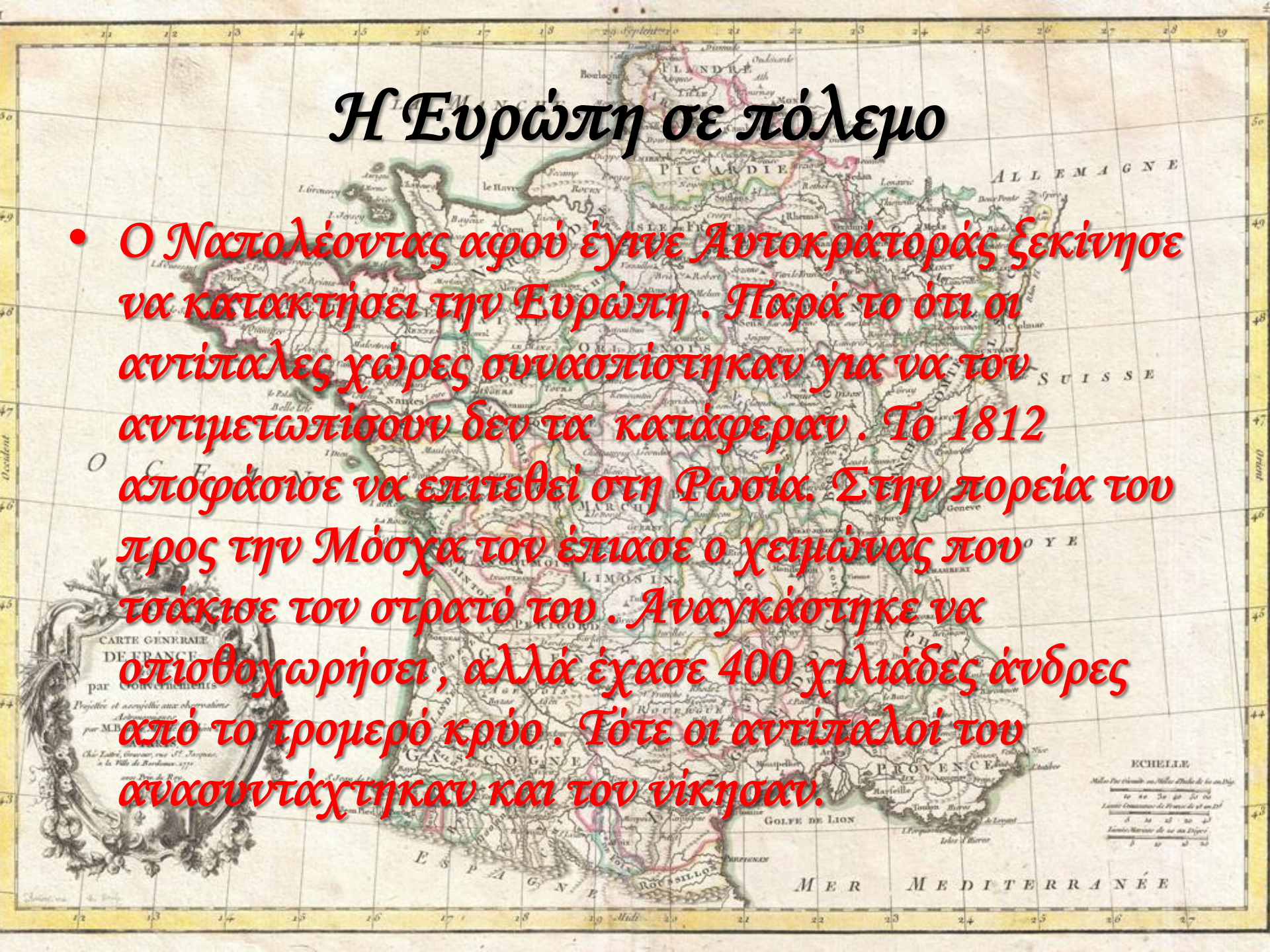
Η στέψη του Ναπολέοντα και της γυναίκας του στην Παναγία των Παρισίων (1804)

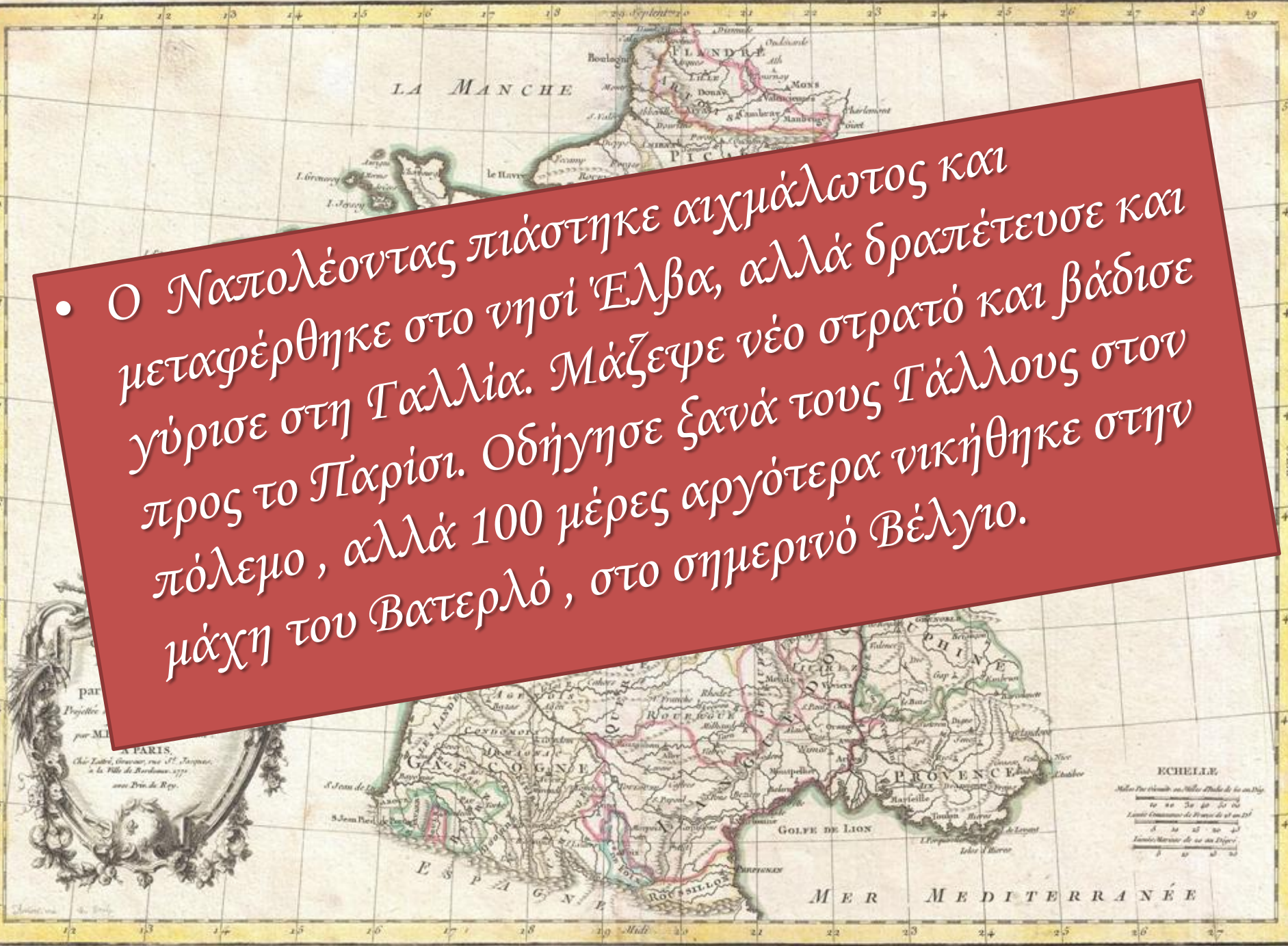

Η Ευρώπη σε πόλεμο

- Ο Ναπολέοντας αφού έγινε Αυτοκράτοράς ξεκίνησε να κατακτήσει την Ευρώπη. Παρά το ότι οι αντίπαλες χώρες συνασπίστηκαν για να τον αντιμετωπίσουν δεν τα κατάφεραν. Το 1812 αποφάσισε να επιτεθεί στη Ρωσία. Στην πορεία του προς την Μόσχα τον έπιασε ο χειμώνας που τσάκισε τον στρατό του. Αναγκάστηκε να οπισθοχωρήσει, αλλά έχασε 400 χιλιάδες άνδρες από το τρομερό κρύο. Τότε οι αντίπαλοί του ανασυντάχθηκαν και τον νίκησαν.

- Ο Ναπολέοντας πιάστηκε αιχμάλωτος και μεταφέρθηκε στο νησί Έλβα, αλλά δραπέτευσε και γύρισε στη Γαλλία. Μάζεψε νέο στρατό και βάδισε προς το Παρίσι. Οδήγησε ξανά τους Γάλλους στον πόλεμο, αλλά 100 μέρες αργότερα νικήθηκε στην μάχη του Βατερλό, στο σημερινό Βέλγιο.

O C É

CARTE GÉNÉRALE
DE FRANCE
divisée
par Gouvernements
Projetée et corrigée aux observations
Astronomiques
par M. Bouasse, Mre de Mathieu.
A PARIS,
Chez Lathé, Citoyen, rue d'Orléans, n° 17.
avec Privilège de Roy.

ALLEMAGNE

SUISSE

ROYE

TERRANÉE

ECHELLE

Milles Par Toises ou Mille Toises de la au Dig.
10 20 30 40 50 60
Lignes Centimètres de Paris de 10 au Dig.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Lignes de Paris de 10 au Dig.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ο Ναπολέων προσπάθησε άστοχα να διαφύγει στην Αμερική, αλλά πιθανόν προδόθηκε και τελικά παραδόθηκε στους Άγγλους. Εξορίστηκε στο νησί Αγία Ελένη στον κόλπο της Γουινέας, όπου και παρέμεινε μέχρι τον θάνατό του, στις 5 Μαΐου του 1821 και ώρα 5:49μμ.

Αναφέρεται πως κατά την παραμονή του στον τόπο εξορίας, του ζητήθηκε να επιλέξει ένα φαγητό το οποίο και θα τρώει καθ' όλη τη διάρκεια της εξορίας του. Ο Ναπολέων εύστοφα επέλεξε ως μοναδικό φαγητό το αρνί, από το οποίο και καθημερινά επέλεγε διαφορετικό μέρος για τη διατροφή του, παίρνοντας έτσι ποικιλία θρεπτικών ουσιών. Ο θάνατός του αποδίδεται μάλλον σε καρκίνο του στομάχου καθώς ήδη από την εποχή του Βατερλώ υπέφερε τακτικά από σοβαρούς στομαχικούς πόνους με δευτερεύουσα αιτία το δηλητήριο που είχε πάρει κατά την απόπειρα αυτοκτονίας του μετά την παραίτησή του, του οποίου η επίδραση ήταν μακρόχρονη.

CARTE GÉNÉRALE
DE FRANCE
divisée
par Gouvernements
Projetée et acceptée par
Assemblée Nationale
par M. Bouasse, M.
A PARIS
Chez Lathé, Citoyen, rue
de la Harpe, au Salon de Peinture
avec Privilège

M A G N E

I S S E

O C

ECHELLE

Milles Parisiens ou Mises d'Italie de la au Dig.
10 20 30 40 50 60
Lignes Communales de France de 12 au Dig.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Lignes Maritimes de 12 au Dig.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

J. P. Ponce
1825

A N É E

LA MANCHE

ALLEMAGNE

SUISSE

SAVOYE

MER MEDITERRANÉE

Napoleons

CARTE
DE
par Gouver
Projetée et acceptée aux
Admiration
par M. Bonna, M.
A. P.
Chez Lathé, Cour de Commerce, 1779
aux Ordres de Roy.

ECHELLE
Milles Par Toises ou Mille Toises de la en Tois.
10 20 30 40 50 60
Lignes Centimètres de Paris de 10 en 10
5 10 15 20 25
Lignes de Paris de 10 en 10
2 4 6 8 10

ΓΕΛΟΣ

CARTE GÉNÉRALE
DE FRANCE
divisée
par Gouvernements
Projetée et corrigée aux observations
Astronomiques
par M. Bouasse, Mre de Mathieu.
A PARIS,
Chez Lotté, Citoyen, rue St. Jacques,
à la Vallée de Bordeaux, 1775
avec Privilège de Roy.

ECHELLE
Milles Parisiens ou Mille d'Italie de 1000 Toises
10 20 30 40 50 60
Lignes Communaires de France de 12 au 24
5 10 15 20 25
Lignes Romaines de 1000 au 2000
2 4 6 8 10